

Årsrapport for censorledelsen tandlægeuddannelserne i Danmark 2025

Censorforperson er Judith Autrup, tandlæge, lic. odont (autrup@oncable.dk)

Næstforperson er Alireza Sahafi, tandlæge, ph.d (astandklinik@gmail.com)

Sekretariatsmedarbejder Anne Mette Andersen, uddannelsesrådgiver Health Studier, Aarhus Universitet (censorformandskab.odont.udd.he@au.dk)

Censorkorpsets aktiviteter i 2025

Det odontologiske censorkorps har 71 medlemmer. Flere censureringsopgaver har måttes slås op flere gange, da ingen har meldt sig til opgaven ved første opslag. Dette er taget som udtryk for, at antallet af censorer ideelt burde være større. Dette gælder for alle fagområder bortset fra odontologisk klinikeksamen, hvor der er et passende antal censorer. For af afhjælpe problemet har der løbende været adgang til at søge beskikkelse via censorledelsens hjemmeside.

Ved begge uddannelsesinstitutioner har det øgede indtag af studerende medført, at studenterholdene er blevet væsentligt større, hvilket har betydet en stigende belastning for censorerne. Til mange af de store skriftlige eksamener har der derfor i denne beskikkelsesperiode været allokateret to censorer, der har delt censoropgaven for at undgå at belaste den enkelte censor med et stort timeantal i den forholdsvis korte retteperiode (14 dage incl. voting). I reglerne for censorvirksomhed påpeges, at censorer maksimalt må censurere 125 timer pr. semester.

Der har i 2025 ikke været ad-hoc konstitueringer.

Censorkorpsets funktion blev i 2024 udvidet til at omfatte censurering ved eksamener for udenlandsk uddannede tandlæger. Eksamenerne er udlagt til Odontologisk Institut, Københavns Universitet, og skal følge reglerne i Eksamensbekendtgørelsen. Dette indebærer, at censorledelsen for Censorkorpset for Odontologi skal indstille censorer til i alt 3 eksamener, som ansøgerne skal bestå. Der afholdes mundtlig eksamen i fagområdet pædodonti, 45 min. eksamination i en samling case-materiale efter 45 min. forberedelse. Der testes for, om ansøgeren har et tilstrækkeligt vidensniveau og sprogligt er i stand til at formidle. Der testes også i voksentandpleje i to eksamener, en 4-timers skriftlig eksamen i syv fagområder: parodontologi, cariologi, endodonti, oral fysiologi, radiologi, kirurgi og oral rehabilitering. Desuden afholdes en mundtlig eksamen i voksenpatient, sammenlignelig med odontologisk klinik for tandlægestuderende. Eksaminationen er 1 time med 2 timers forberedelse i en tilstedeværende patient med et komplekst behandlingsbehov. Under eksaminationen testes behandlingsforslag, journalisering og manuelle færdigheder i form af sonderinger, pochemåling, bidanalyser mm.

Censorformandskabet har ikke modtaget kritik eller beklagelser over denne nye aktivitet i censorkorpset.

Allokeringssystemet Censor-IT anvendes til at fordele censuropgaverne til censorkorpsets medlemmer. Fra institutionernes eksamenskontorer anmodes om allokering indenfor fagområder, og relevante censorer findes i de fagopdelte censurområder. Ved manglende censorer findes en censor i beslægtede områder efter kontakt til censorledelsen.

Der har været 200 prøver med ekstern censur på det odontologiske område i 2025 fordelt på 141 på KU og 59 på AU. Den store forskel skyldes hovedsageligt, at der ved speciale- og bachelorforsvar ved OI, KU, er langt flere eksamener end ved tilsvarende på OI, AU, og dermed et større antal censorallokeringer på KU.

I perioden har 39 forskellige censorer dækket de 141 prøver på KU og 29 forskellige censorer har været anvendt på AU til 59 prøver. 14 censorer har fungeret på begge universiteter, et lavt antal, som må tages som udtryk for, at en censor ikke må fungere på den institution, hvor vedkommende er ansat eller har været ansat indenfor de seneste 2 år.

I kalenderåret 2025 er der 19 censorer, som ikke har haft censur. 6 er ikke adspurgt, 3 censorer er adspurgt og har svaret, men ej blev allokeret og 10 censorer (der har modtaget forespørgsler) har ikke accepteret en eneste prøve.

Antal allokeringer pr. censor i perioden 1 januar 2025 til 31 december 2025.

Antal allokeringer pr. censor Odontologi

Allokeringer	Antal censorer	Procent
0	19	26,8 %
1	15	21,1 %
2	10	14,1 %
3	3	4,2 %
4	3	4,2 %
5+	21	29,6 %
I alt	71	

Høringssvar

Censorformandskabet har afgivet høringssvar til forslag. ”Ændring af uddannelsestitel og gradsbenævnelse for bachelor- og kandidatuddannelserne i odontologi på Københavns Universitet og Aarhus Universitet.” Det ønskedes at ændre uddannelsestitlen til cand. med. odont. Censorledelsen havde ingen indvendinger.

Censorledelsen har afgivet høringssvar til Odontologisk Institut, KU, om ”Ændringer til tandlægeuddannelserne på Københavns Universitet og Aarhus Universitet”. Censorledelsen havde ingen indvendinger til forslaget, der ikke havde store forandringer i relation til de store kliniske fag.

Eksamensklager og –anker

Censorledelsen har i 2024 været inddraget i 2 ankesager, en fra Københavns Universitet, en fra Aarhus Universitet. Begge anker blev afvist af enige ankenævn bestående af en forperson og en censorrepræsentant, begge fra censorkorpset, en eksaminatorrepræsentant fra uddannelsesinstitutionen, og en studenterrepræsentant.

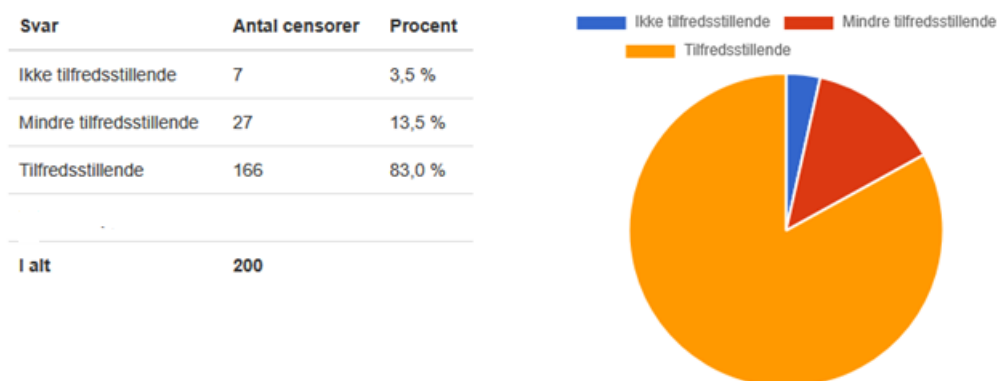
Mødeaktiviteter

Censorledelsen har ikke haft mulighed for at deltage i aftagerpanelmøderne ved AU og KU.

Censorrapporter

Censorrapporter, der skal tjene som bidrag til kvalitetssikring af de pågældende fag og uddannelsen som helhed samt sikring af den studerendes retssikkerhed og fair bedømmelse, er en vigtig funktion for censorer. I censorrapporterne giver 83 % af censorerne udtryk for tilfredshed med de studerendes faglige niveau, hvilket må anses som meget fint.

Hvordan var de studerendes faglige niveau ved denne eksamen?

Der har været en ”straksadvisering” til censorledelsen, hvor censorledelsen har rettet henvendelse til den aktuelle undervisningsinstitution (AU) vedr. forsvar og karaktergivning ved bacheloreksamen. Ifølge reglerne (Eksamensbekendtgørelsen 2021) kan både bachelor- og kandidatopgaver udfærdiges i grupper, men der skal gives individuelle karakterer. Censor giver udtryk for, at uden en mundtlig eksamen med mulighed for at eksaminere den enkelte studerende i opgaven kan det ikke bedømmes i hvilket omfang, den enkelte har deltaget i projektet og opnået det faglige niveau, som fællesopgaven giver udtryk for. Under udarbejdelse er det tilladt for de studerende at anvende AI-teknik, og der kan være uforholdsmæssig megen hjælp fra vejleder eller andre fagligt kompetente, hvilket bør kunne bedømmes. Censor mener, at censorer bør have mulighed for at stille uddybende spørgsmål for at kunne give en individuel bedømmelse. Undervisningsinstitutionen (OI, AU) har anerkendt problemet og arbejder med at lave retningslinjer for gruppeafleveringer, der kan imødekomme kravet om individuel bedømmelse. Nye forskrifter for individualisering vil først kunne træde i kraft fra forår 2027, da sådanne ændringer skal varsles.

Flere censorer har knyttet vigtige generelle kommentarer til deres rapporter. For eksamensforløb i fagområderne ”hovedets, halsens og centralnervesystemets anatomi” har flere censorer gjort opmærksom på, at der er store forskelle på de studerendes præstationer ved spotprøven og den efterfølgende mundtlige eksamen. Det tolkes af flere censorer som et udtryk for, at de studerende har en udenadslære, der ikke har givet dem en forståelse for basale og rummelige forhold i anatomen – samtidigt med, at der kan være en mangel i undervisningen, da karakterniveauet er faldende.

Fra flere censorer ved de mundtlige eksamener for udenlandsk uddannede tandlæger konstateres, at eksaminandernes niveau og sprogkundskaber er hævet betydeligt efter indførelse af krav om at bestå skriftlige eksamener forud for de mundtlige eksamener. Flere censorer efterlyser modeller af eksamenspatienterne ved den mundtlige klinikeksamen.

Der har for nogle censorer ved AU igen været problemer med anvendelsen af Wiseflow, der er den platform, AU anvender til eksamensafvikling.

Censorrapporterne om specifikke eksamensforløb er videresendt til den undervisningsansvarlige institution.

Censorledelsen har igen været involveret i diskussion vedr. ”rettelister” ved skriftlige eksamener. De eksamensansvarlige ønsker ikke at udfærdige rettevejledninger, da det vil kræve, at opgaver og besvarelser er offentligt tilgængelige. Dette er korrekt ifølge reglerne, men de eksamensansvarlige skal tilbyde at udlåne det undervisningsmateriale, som eksamensopgaverne er baserede på. Et godt samarbejde mellem eksaminatorer og censorer må altid ønskes og forventes.

Nybeskikkelse for perioden 2026-2030

I efteråret 2025 blev censorater for perioden 1. april 2026- 31. marts 2030 slået op. Der indkom 77 ansøgninger, hvilket erfaringsmæssigt er for få til at udfylde behovet for censorer ved de to uddannelsesinstitutioner. Forud for ansøgningsfristen var der i Tandlægebladet en artikel, hvor censorforpersonen opfordrede læseren til at bidrage til uddannelsens kvalitet af nye kollegaer ved at søge beskikkelse. Det blev i artiklen præciseret, at der intet krav er om videreuddannelse, forskningserfaring eller undervisningserfaring, men dog et krav/forventning om bred klinisk erfaring fra privat og/eller offentlig tandpleje.

Medlemmer af det nuværende censorkorps modtog opfordring og link til genansøgning forud for fristen. Desuden blev der rettet henvendelse til de to undervisningsinstitutioner om at opfordre deres kontakter til at søge beskikkelse.

I det odontologiske censorkorps er der også censorer med medicinske uddannelser, læger, farmakologer, anatomikyndige og andre, der varetager censurering i fagområder indenfor deres specialer (anatomi, fysiologi, farmakologi mm.). Det er sjældent, at tandlægeuddannede søger beskikkelse i disse fagområder.

Fra ministeriet stilles krav til sammensætningen af censorkorps. Det nye korps opfylder kravene til udskiftning (25%) med 42% ny-beskikkelser, fordeling af 34 mænd og 38 kvinder, fordeling mellem 53 aftager- og 19 universitetsansatte.

Opmærksomhedspunkter

***Noter fra eksamen og votering.** Opmærksomheden henledes på censorers pligt til at opbevare ordnede notater i mindst et år efter eksamensafholdelser. Noterne kan kræves udleveres i behandling af eksamens- og ankesager (aktindsigt). Dette gælder for såvel skriftlige som mundtlige eksamener.

***Godkendelse af eksamensopgaver.** Censorledelsen har fået en henvendelse med opfordring om at indskærpe overfor censorer ved skriftlige eksamener, at alle censorer skal godkende de planlagte eksamensopgaver FØR eksamensafholdelse og at dette gælder for begge censorer, hvis der er allokeret 2. Godkendelsen omfatter såvel opgavernes relevans, sværhedsgrad som formulering.

***Habilitet for censorer med ansættelse ved universiteterne.** Ministeriet har indskærpet, at reglerne for ansættelser i videst forståelse overholdes i relation til censorfunktion. Det præciseres, at enhver form for ansættelse eller tilknytning til et universitet gør, at man ikke kan virke som ekstern censor ved samme universitet. Censorledelsen har tidligere søgt Ministeriet om dispensation fra 2 års reglen for en enkelt censor med begrundelse i, at der var akut mangel på censorer i vedkommendes fagområde, men ansøgningen blev ikke godkendt.

Det er vigtigt, at censorkorpsets medlemmer registrerer egne, ændrede kontaktoplysninger og eventuelle ansættelsesforhold ved en af uddannelsesinstitutionerne i Censor-IT. Her kan også registreres, hvis man i en periode ikke ønsker at påtage sig censureringsopgaver.

Censorledelsen takker alle censorer for indsatsen i 2025.

På censorledelsens vegne,
Judith Autrup og Alireza Sahafi